RAADSBRIEF

ONDERWERP
Beslisnota uitwerking bestuursopdracht Toekomst sociale werkvoorziening Twenterand.

KENNISNEMEN VAN
Richtinggevend collegebesluit over de Toekomst van de sociale werkvoorziening Twenterand.

INLEIDING
In 2021 heeft de gemeente Almelo de stichting NUO opgericht voor de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en beschut werk op grond van de Participatiewet (bw). Deze stichting handelt onder de naam Ontplooj en is een Sociaal Ontwikkel Bedrijf (SOB). Naast Almelo nemen de gemeenten Tubbergen, Twenterand en Wierden diensten af bij Ontplooj. Daarnaast levert Ontplooj een aantal overige diensten in het kader van de Participatiewet (Pw), waaronder het bieden van (nieuw) beschutte werkplekken, detachering en plusproducten zoals arbeidsmatige dagbesteding (Wmo).

De werkzaamheden van Ontplooj vinden hun grondslag in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Deze kent een looptijd van vijf jaar om in ieder geval continuïteit op de middellange termijn te bieden. De huidige DVO loopt per 1 oktober 2026 af en wordt, in een ongewijzigde situatie, automatisch verlengd met een periode van vijf jaar. Hetgeen betekent dat uiterlijk voor 1 oktober 2025 besloten moet worden of de gemeente Twenterand de DVO voor een periode van vijf jaar wil verlengen of wil opzeggen.

Daarnaast zijn een subregionale evaluatie over Ontplooj met de gemeente Almelo als opdrachtgever, een landelijk traject over de sociale infrastructuur van de SW en P-wet, dat naast subregionaal ook in Twents verband wordt opgepakt, ons lokale beleid en situatie en tenslotte is ook de afspraak die wij hebben met Larcom inzake de WSW van belang. De overeenkomst met Larcom loopt 1 januari 2026 af.
Onderliggend aan deze onderwerpen zien we uitstroom van (oud) WSW en minder instroom met afnemende productiecapaciteit hetgeen de voorziening(en) onder druk zet.

Gelet op de landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen is het huidige WSW-vraagstuk als een grote, complexe, gevoelige en urgente opgave beschouwd en opgepakt vanuit het wendbare deel van onze organisatie. Dit niet in de laatste plaats omdat het vraagstuk tevens een kwetsbare populatie betreft waar wij als gemeente zorgvuldig mee willen omgaan. Portefeuillehouder Van der Ham is recent vervangen door wethouder Paters als coördinerend wethouder in deze.

Begin dit jaar is een bestuursopdracht vastgesteld. Een kwartiermaker is vervolgens aangetrokken die met een projectgroep en diverse partijen zaken uitgezocht en uitgewerkt heeft in een Beslisdocument Toekomst sociale werkvoorziening Twenterand, dat u bijgaand aantreft.

KERNBOODSCHAP
Essentie van dit besluit is dat wij de afspraken over de WSW met Ontplooj (per 1-10-2026) en Larcom (al per 1-1-2026) met enige wijzigingen voort willen zetten nadat de juiste procedure op grond van de Wet sociale werkvoorziening en de Aanbestedingswet 2012 is doorlopen. Dit past in onze visie, zoals verwoord in de IBN, de inclusieve arbeidsmarkt en ons re-integratiebeleid. Een brede afweging met scenario's ligt hieraan ten grondslag waaruit is gebleken dat zelf doen en uitbesteden elders minder scoren. Voor de (WSW-)collega's geeft dit ook de meeste stabiliteit en rust. Een essentieel uitgangspunt in de bestuursopdracht.

De wijzigingen die wij wel voor ons zien, betekenen vooral dat we afspraken willen aanscherpen c.q. verbeteren bijvoorbeeld om bedrijfsvoeringsrisico's te beperken en beter te kunnen sturen op de afspraken. Er zitten namelijk weeffouten in de huidige afspraken. Dit zit met name op HR-vraagstukken, waar nu rechtspositionele gevolgen van beslissingen genomen door een ontwikkelbedrijf voor onze rekening komen en wij ervaren invloed hierop als afwezig tot zeer beperkt.

Belangrijk aandachtspunt is wel de juridische vorm die nodig is om afspraken te maken. De DVO-constructie staat – zoals al vermeld in de evaluatie die subregionaal is gehouden– ter discussie en moet nog worden getoetst aan de Aanbestedingswet 2012. Dit is in gang gezet. Echter dit is niet alleen een zaak voor Twenterand. Vooral is nu de intentie van belang en duidelijkheid voor de doelgroep. Er zal nog uitwerking nodig zijn en er zullen zeker ook gesprekken met de andere betrokken gemeenten komen, die ook voor deze keuze richting Ontplooij staan.
Voor Larcom zijn wij als Twenterand zelf aan zet en gezien de overlap in het thema werken wij hier parallel aan.

Vroegtijdig duidelijkheid bieden en uw raad ook goed in proces brengen vergt nu een besluit
Hoewel 1 oktober 2025 nog ver weg lijkt, wil het college vroegtijdig duidelijkheid bieden aan met name de doelgroep en ook de raad tijdig meenemen in dit collegebesluit. De eerstvolgende raadsdebatten zijn op 9 en 10 september 2025. Vandaar dat nu voor de zomer dit collegebesluit genomen wordt.

Deze raadsbrief is een verkorte versie van het collegebesluit. Voor een nadere verdiepende toelichting verwijzen wij naar het collegebesluit en uiteraard het beslisdocument.

VERVOLG

De betrokken partijen worden ingelicht over dit besluit. Er is ook een communicatietraject richting de betrokkenen. In samenwerking met de betrokken gemeenten, Ontplooij en Larcom en interne collega's wordt de uitwerking nader vormgegeven en worden nadere afspraken gemaakt.

BIJLAGEN

1 Beslisdocument Toekomst Wsw

PORTEFEUILLE

Sociale zaken
Besproken met de portefeuillehouder op: 24 juni 2025

Vriezenveen, 8 juli 2025

Burgemeester en wethouders van Twenterand

de secretaris,	de burgemeester,
P.F.G. Rossen	mr. J.C.F. Broekhuizen